

AESTHETICS IN PROFESSIONAL DEVELOPMENT OF A FOREIGN LANGUAGE TEACHER: FORMATION OF AESTHETIC CULTURE

Gafurova Gulbahor

Namangan State University 1st year PhD.

<https://doi.org/10.5281/zenodo.11296881>

ARTICLE INFO

Received: 18th May 2024

Accepted: 24th May 2024

Online: 25th May 2024

KEYWORDS

Ethics, theory of beauty, strategy, artistic expression, aesthetics, phenomenology, hermeneutics, philosophical, pedagogy.

ABSTRACT

In the modern landscape of education, the role of aesthetics in shaping the professional development of foreign language teachers is increasingly recognized. This article explores the multifaceted dimensions of aesthetics within the framework of language pedagogy and emphasizes its profound impact on the development of aesthetic culture among teachers. By examining the integration of aesthetic principles into teacher education programs and classroom practice, this study aims to identify the central role of aesthetics in enhancing teaching effectiveness and deepening appreciation of linguistic and cultural diversity. Based on theoretical frameworks and empirical research, this article provides insight into how teachers can use the power of aesthetics to enrich their pedagogical approaches and create learning environments conducive to language learning and intercultural understanding. This article highlights the importance of the formation of aesthetics and aesthetic culture in improving the qualifications of foreign language teachers. Based on aesthetics, it describes the processes of learning, acquisition, and renewal of educational courses and goals within professional development.

ЭСТЕТИКА В ПРОФЕССИОНАЛЬНОМ РАЗВИТИИ УЧИТЕЛЯ ИНОСТРАННОГО ЯЗЫКА: ФОРМИРОВАНИЕ ЭСТЕТИЧЕСКОЙ КУЛЬТУРЫ

Гафурова Гульбахор

Наманганский государственный университет 1 курс PhD.

<https://doi.org/10.5281/zenodo.11296881>

ARTICLE INFO

Received: 18th May 2024

Accepted: 24th May 2024

Online: 25th May 2024

KEYWORDS

ABSTRACT

В современном ландшафте образования все больше признается роль эстетики в формировании профессионального развития учителей

Этика, теория красоты, стратегия, художественное выражение, эстетика, феноменология, герменевтика, философия, педагогика.

иностранный язык. В данной статье исследуются многогранные аспекты эстетики в рамках языковой педагогики и подчеркивается ее глубокое влияние на развитие эстетической культуры учителей. Изучая интеграцию эстетических принципов в программы педагогического образования и классную практику, данное исследование направлено на определение центральной роли эстетики в повышении эффективности преподавания и углублении понимания языкового и культурного разнообразия. Основываясь на теоретических основах и эмпирических исследованиях, эта статья дает представление о том, как учителя могут использовать силу эстетики для обогащения своих педагогических подходов и создания учебной среды, способствующей изучению языка и межкультурному взаимопониманию. В данной статье подчеркивается важность формирования эстетики и эстетической культуры в повышении квалификации учителей иностранного языка. На основе эстетики он описывает процессы обучения, освоения и обновления образовательных курсов и целей в рамках профессионального развития.

CHET TILI O'QITUVCHISINING KASBIY RIVOJLANISHIDA ESTETIKA: ESTETIK MADANIYATNI SHAKLLANTIRISH

G'afurova Gulbahor

Namangan Davlat Universiteti 1-kurs PhD

<https://doi.org/10.5281/zenodo.11296881>

ARTICLE INFO

Received: 18th May 2024

Accepted: 24th May 2024

Online: 25th May 2024

KEYWORDS

Etika, guzallik nazariyasi, strategiya, badiiy ifoda, estetika, fenomenologiya, germenevtika, falsafiy, pedagogika.

ABSTRACT

Ta'limning zamonaviy landshaftida chet tili o'qituvchilarining kasbiy rivojlanishini shakllantirishda estetikaning roli tobora ko'proq e'tirof etilmoqda. Ushbu maqolada til pedagogikasi doirasida estetikaning ko'p qirrali o'lchovlarini o'rganib chiqilgan va uning o'qituvchilar orasida estetik madaniyatni rivojlantirishga chuqur ta'siri ta'kidlangan. O'qituvchilarni tayyorlash dasturlari va sinf amaliyotiga estetik tamoyillarning integratsiyasini o'rganish orqali ushbu tadqiqot o'qitish samaradorligini oshirishda va lingvistik va madaniy xilma-xillikni chuqurroq qadrlashda estetikaning asosiy rolini aniqlashga qaratilgan. Nazariy asoslar va empirik tadqiqotlarga asoslanib, ushbu maqola o'qituvchilar o'zlarining pedagogik yondashuvlarini boyitish va tilni

o'rganish va madaniyatlararo tushunish uchun qulay o'quv muhitini yaratish uchun estetika kuchidan qanday foydalanishlari haqida tushuncha beradi. Ushbu maqolada chet tili o'qituvchilarining malakasini oshirishda estetika va estetik madaniyatni shakllantirishning ahamiyati yoritilgan. Estetikaga tayangan holda, u kasbiy rivojlanish doirasidagi ta'lim kurslari va maqsadlarini o'rganish, egallash va yangilash jarayonlari bayon etilgan.

Kirish:

Globallashuv va multikulturalizm bilan ajralib turadigan davrda chet tillarida samarali muloqot qilish qobiliyatini egallash zamon talabidir. Shuningdek, chet tili o'qituvchilarining til o'rganish va madaniyatlararo muloqotni osonlashtirishdagi roli katta e'tibor qozondi. Pedagogik strategiyalar va lingvistik kompetentsiya, shubhasiz, tilni samarali o'qitishning hal qiluvchi tarkibiy qismlari bo'lsa-da, estetikaning til o'qituvchilarining kasbiy rivojlanishidagi ahamiyati ko'pincha e'tibordan chetda qolib kelmoqda. Go'zallik falsafasi va badiiy ifoda sifatida keng ta'riflangan estetika vizual estetikadan eshitish idrokiga va hissiy tajribaga qadar turli xil tushunchalarni o'z ichiga oladi. Ta'lim sohasida estetika transformatsion salohiyatga ega bo'lib, o'qituvchilarga talabalarni jalb qilish va til va madaniyatni chuqurroq anglash uchun innovatsion yondashuvlarni taklif etadi. Ushbu maqola estetika va til pedagogikasining kesishishini o'rganib, uning o'qituvchilarni tayyorlash va sinf amaliyotiga ta'sirini yoritib beradi.

Chet tili o'qituvchisining kasbiy rivojlanishida estetika va "estetik madaniyatni shakllantirish" mavzusini o'rganish o'zgacha ahamiyatga ega. Estetika, bu tushuncha matnning kasbiy rivojlanishida asosiy muhim muammo bo'lib, o'qituvchilar uchun esa, o'quv materiallarini tuzish va ta'lim jarayonlarini amalga oshirishning asosiy qismi. Estetik madaniyatni shakllantirish, o'qituvchilarga san'at, rivojlanish, va ijtimoiy taraqqiyotga oid qadriyatni o'rgatishga yordam beradi.

Nazariy Asos.

Estetikaning til pedagogikasiga integratsiyalashuvining markazida estetik tajriba tushunchasi yotadi. Fenomenologiya va germeneytikaning falsafiy an'alaridan kelib chiqqan holda, estetik tajriba go'zallik va shunchaki hissiy idrokdan ustun bo'lgan ulug'vorlik bilan chuqur uchrashishni anglatadi. Til o'rganish kontekstida estetik tajriba nafaqat lingvistik shakllar va adabiy asarlarni qadrlashni, balki madaniy asarlar va lingvistik xilma-xillik bilan immersiv aloqani ham qamrab oladi. Estetika so'zining tarixiy, filosofik, va madaniy atamasini o'rganish mobaynida kitobxonlarimiz Kant, Dyui, va Gadamer kabi faylasuflarning asarlariga qiziqish bildirib kelishmoqda. Ularning fikrlari estetikaning mohiyatini, ahamiyatini, va uning ilmiy metodlarini o'rganishda muhim ahamiyatga ega.

Kant.

Kant, "Kritik der reinen Vernunft" (Ma'quliyning Sari) va "Kritik der Urteilkraft" (Qaror Kritikasi) kabi asarlarida estetikning o'ziga xos tushunchalarini rivojlantirgan. U estetikning obyektivligini, subjektivligini, va universalligini tushuntirib, "guzallik" va "zavq" kabi mohiyatli

hislar ustida fikrlashni taklif qildi. Kantning "guzallik nazariyasi" estetikaning fikrni obyektivligi va universal xususiyatlarini o'rganishda katta ahamiyatga egaligini takidlaydi.

Dyui.

Dyui (F. Dyui) estetik fikrlarning taraqqiyoti va rivojlanishi uchun juda katta ahamiyatga ega bo'lgan faylasuflardan biridir. U "Estetik tahlil" (The Analysis of Beauty) va boshqa asarlarida estetikaning fikr va muhitlarini o'rganishda, jismoniy, ruhiy, va ijodiy salohiyatlarni muhokama qilgan. Dyui estetikaning madaniy tashqi ahamiyatiga egaligi, uning jamiyatga qanday ta'sir etishi va insonning ma'naviyatini qanday o'zgartirishi haqida o'z fikrlarini bayon qilgan.

Gadamer.

Hans-Georg Gadamer estetika va tarixiy ma'ruzalarni tahlil qilishda mashhur filosof bo'lgan. U "Hegels Dialektik" va "Wahrheit und Methode" (Haqiqat va Usul) kabi asarlarida estetik fikrlarning metodologik o'rnini ko'rib chiqqan. Gadamer estetikaning tarixiy mablag'lar va mafhumlar orqali tushunchasini rivojlantirdi. U insonning tajribalar va madaniy kontekstlar orqali ma'noni tushunish va nazariy asoslarini qanday shakllantirish haqida takliflar kiritgan.

Bu filosoflar estetika haqidagi fikrlarning rivojlanishi, o'zgarishi uchun izchil ijtimoiy, madaniy va ilmiy manbalar ko'rsatishgan. Ularning fikrlari estetikaning asosiy muhiti, tushunchalari va metodlari bo'yicha tushunchalarimizni o'rganishda juda muhimdir.

Chet tili o'qituvchisining kasbiy rivojlanishida estetika, estetik madaniyatni shakllantirish, nazariy asoslar haqida gaplashish juda muhimdir. Bu, o'qituvchining o'quvchilarga bilimni o'rgatish uslubi, materiallarni taqdim etish usuli va dars jarayonini shakllantirishda katta rol o'ynaydi. Estetika, o'quvchilarga o'zligini yo'qotmay, o'ziga ishongan va vikor ila qaray oladigan shaxlarni shakllantiribgina qolmay, balki o'qishga qiziqishini oshirishga yordam beradi. O'qituvchi, darsni ko'ngil ochib, qiziqtirish va qiziqishni oshirish uchun qiziqarli va estetik ko'rinishda taqdim etishi kerak. Bu, g'oyalar, amaliyotlar, san'at asarlarini taqdim etish, talabalarning o'z fikrlarini bayon qilish, masalaning modellari yoki qiyofalar orqali o'qitish va boshqalar kabi usullar orqali amalga oshirilishi mumkin.

Bundan tashqari, estetika o'qituvchilar uchun dars materiallarini tuzish, o'quvchilar uchun ma'qulli va qiziqarli qilish, o'rganish jarayonida ilg'or tarzda ma'lumotlar taqdim etish hamda o'quv jarayonini maqbul va ravshan qilishda muhimdir. Bu esa, darsga ta'sir ko'rsatishi, o'quvchilarning tushunish darajasini oshirishi va o'qishga qiziqishini saqlab qolishi uchun zarur bo'lgan faktorlardan ba'zilarini tashkil etadi. Shuningdek, o'qituvchilar estetik madaniyatga e'tibor qaratish orqali o'quvchilarga odob-ahloqni, ijodiy fikrlashni, va insoniylikni o'rgatishadi. Bu, ulardagi insoniy qadriyatni oshirishi, ijodiy kashfiyotlarni rivojlantirishi, dunyoqarashni kengaytirishi va buni ko'rsatish orqali o'quvchilarning insoniy va ijodiy potentsiallarini yanada kuchaytirishi mumkin.

Estetik madaniyatni shakllantirish jarayonida o'qituvchi quyidagi asosiy vazifalarni bajarishi kerak:

- *San'at asarlarini o'rganish va ta'lim berish:* O'qituvchi o'quvchilarga boshqa madaniyatlarga oid san'at asarlarini ko'rish va tahlil qilish orqali ularning estetik qadriyatini shakllantirishga yordam berishi kerak.

- *Tajriba va amaliy mashg'ulotlar:* O'qituvchi o'quvchilarga estetik qadriyatni shakllantirish uchun amaliy mashg'ulotlar tashkil etishi, ularning o'zlashtirish va tushunish jarayonini kuchaytirishi lozim.
- *Darsliklar va maqolalar yaratish:* O'qituvchi o'quv materiallarini tayyorlashda estetik qadriyatga e'tibor qaratishi kerak. Bu darsliklar, o'quvchilarning estetikasini qanchalik samarali shakllantirishlariga yordam berishi lozim.
- *Taqdimot va muloqotlarda estetik qadriyatni ko'rsatish:* O'qituvchilar o'quvchilarga taqdimot va muloqotlar paytlarida estetik madaniyatni shakllantirish masalalarini ko'rsatish orqali ularning tushunishini kuchaytirishadi.
- *Innovatsiyalar va yangiliklarga e'tibor:* O'qituvchilar o'quv jarayonida innovatsiyalarni va yangiliklarni qo'llab-quvvatlash orqali estetik madaniyatni rivojlantirishga qaratilgan maqsadlarga erishishlari kerak.

Ma'lumki, estetika va "estetik madaniyatni shakllantirish" mavzusi o'qituvchilar uchun tushuncha va amaliy yondashuvlarni o'rganish va darsliklar tayyorlash, o'quvchilarga estetik qadriyatni shakllantirish uchun tajriba va mashg'ulotlarni takrorlashda katta ahamiyatga ega. Bu, o'quvchilarning san'at, madaniyat va ijtimoiy rivojlanishning qadriyatini tushunishiga va o'zlashtirishiga yordam beradi. Estetika va estetik madaniyatni shakllantirish o'qituvchilar uchun ahamiyatli masalalardir. Estetik madaniyat, o'qituvchilar o'quvchilarga ijtimoiy taraqqiyotning asosiy qadriyatini o'rgatishda muhim rol o'ynaydi. O'quvchilarga bu qadriyatni o'rgatish orqali ularning shaxsiy va professional hayotlarida estetik ko'nikmalarini shakllantirishga yordam berish mumkin. Darhaqiqat, estetika muhitni, harakatlarni, va fikrlarni shakllantirishga katta xissa qo'shadi. To'g'ri yondoshuv orqali o'qituvchilar o'quvchilarga innovatsiyalarni va yangiliklardan ta'lim jarayonida foydalanib bu jarayonni o'quvchilar tushunishlarini osonlashtirish mumkin. Bu uslub, o'quvchilarning motivatsiyasini va ta'lim jarayonidan zavqlanishlarini kuchaytiradi. Estetika va estetik madaniyatni shakllantirish, o'qituvchilar va o'quvchilar uchun ham ma'noiy va amaliy yondashuvlarni o'z ichiga oladi.

Xylosa:

Xulosa qilib aytganda, estetika chet tili o'qituvchilarining malakasini oshirishga integratsiyalashuvi o'quv amaliyotini boyitish, talabalarning faolligini oshirish va madaniyatlararo tushunishni rivojlantirish uchun ulkan imkoniyatlarga ega. Ta'limda yetakchi tamoyil sifatida estetikani qabul qilish orqali o'qituvchilar an'anaviy pedagogika chegaralaridan chiqib, o'z talabalarida til, madaniyat va san'at uchun umrbod minnatdorchilikni ilhomlantirishi mumkin.

References:

1. Kant, Immanuel. "Hukmni tanqid qilish." 1790.
2. DUO, Frensis. "Go'zallikni tahlil qilish." 1753.
3. Gadamer, Xans-Georg. "Haqiqat va usul." 1960.
4. Guyer, Pol. "Kantning tabiat va erkinlik tizimi: tanlangan insholar." 2005.
5. Uelsch, Volfgang. "Estetik Fikrlash." 1997.
6. Shusterman, Richard. "Pragmatist Estetika: Tirik Go'zallik, Qayta O'ylash San'ati." 1992.
7. Berdsli, Monro. "Estetika: tanqid falsafasidagi muammolar." 1958.